

5.1.2022

VN/31776/2021
STM143:00/2021**2022/1 TYÖELÄMÄN KORONAPASSIA TAI MUUTA VASTAAVAA VAIHTOEHTOA KOSKEVAN
LAINVALMISTELUHANKKEEN TYÖRYHMÄN PÖYTÄKIRJA 5.1.2022**

Aika 5.1.2022 klo 14.00-15.50

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Antti Janas	STM, puheenjohtaja
Hanna-Mari Pekuri	STM, jäsen
Kimmo Tarvainen	STM, jäsen
Mari Hankaankorpi	TEM, jäsen
Lauri Koskentausta	OM, jäsen
Suvi Lahti-Leeve	EK, jäsen
Päivi Lanttolu	VTML, varajäsen
Minna Salli	KT, jäsen
Albert Mäkelä	SY, jäsen
Karoliina Katila	SY, varajäsen
Karoliina Huovila	SAK, jäsen
Timo Koskinen	SAK, jäsen
Minna Ahtiainen	STTK, jäsen
Katarina Murto	Akava, jäsen
Miia Kannisto	Akava, varajäsen
Timo von Boehm	Kirkon työmarkkinalaitos, pysyvän asiantuntijan varajäsen
Hannu Kiviranta	THL, pysyvä asiantuntija
Tommi Alanko	TTL, pysyvä asiantuntija
Pia Perttula	TTL, pysyvän asiantuntijan varajäsen
Mari Leinonen	STM, asiantuntijas sihteeri
Jenny Rintala	STM, asiantuntijas sihteeri
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijas sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Todettiin, että koronatartuntojen määrä on lisääntynyt viime aikoina paljon. THL:ltä on loppuviikosta tulossa uutta tietoa omikronvariantin osalta rokotusten vaikutuksesta tarttuvuuteen ja tartuttavuuteen, ja tästä saadaan katsaus seuraavassa kokouksessa.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Vaihtoehdot työryhmän ehdotukseksi

Pekuri esitteli erilaisia vaihtoehtoja, joiden pohjalta voidaan miettiä työryhmän mahdollista ehdotusta. Ns. nollavaihtoehto olisi, ettei nykyiseen lainsäädäntöön tehtäisi muutoksia, vaan työpaikoilla jatkettaisiin suojautumista koronavirusta vastaan nykyisin käytössä olevin keinoin. Toinen vaihtoehto olisi, että säädetään työnantajalle oikeus käsitellä terveystietoja nykyistä laajemmin. Tällöin on ratkaistava, mistä terveystiedoista on kyse, missä laajuudessa ja mitä tarkoitusta varten. Tietojen käsittelyoikeudessa ei olisi kyse koronapassista eli kenenkään pääsyä työpaikalle ei säännöksellä estettäisi. Terveystiedot saatuaan työnantaja pystyisi paremmin toteuttamaan toimenpiteet, joilla ehkäistään altistumista koronavirukselle työpaikalla. Vaihtoehto 3 olisi muutoin sama kuin vaihtoehto 2, mutta siinä otettaisiin huomioon myös yhteiset työpaikat. Tartuntaryypäitä on ilmennyt erityisesti yhteisillä työpaikoilla. Neljäs vaihtoehto sisältäisi vaihtoehtoihin 2 ja 3 lisäosan, jolla työntekijälle säädettäisiin velvollisuus pyydettyä esittää luotettava selvitys ko. terveystiedoista. Viides vaihtoehto olisi varsinainen koronapassi, vastaava kuin ns. viihdekäytössä. Kuudes vaihtoehto olisi ns. rokotepassi, joka ei sisältäisi testivaihtoehtoa. Kummassakin näissä vaihtoehtoissa on mietittävä mm., että työssäkäynti toimeentulon perustana eroaa ns. viihdekäytön tilanteesta ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta testausvaihtoehdon tulisi lähtökohtaisesti olla mahdollinen. Tällä hetkellä testaus on pahoin ruuhkaantunut, mikä vaikeuttaisi testitulosten saamista. Lisäksi hahmoteltiin mahdollisia muita vaihtoehtoja.

Keskusteltiin esitetyistä vaihtoehtoista. Vaihtoehto 2 sai laajaa kannatusta. Pidettiin tärkeänä, että rokotus-ym. tietoja kysyttäisiin vain riskinarviointiin perustuen ja että tietoa käytettäisiin työturvallisuuden parantamiseen. Työntekijäpuoli kannatti työterveyshuollon aktiivista roolia erityisesti tilanteissa, joissa henkilö ei suostu kertomaan pyydettyjä tietoja. Työnantajapuoli suhtautui epäillen siihen, että työterveyshuolto olisi "lukkona" tilanteessa, jossa henkilö itse ei kerro rokotus- tai sairaustietojaan. Kaikilla työpaikoilla ei myöskään ole työterveyshuoltoa. Muita vaihtoehtoja ei juuri kannatettu, tosin 5-vaihtoehdosta keskusteltiin ja esitettiin, että kyseessä olevat tiedot olisi helppo tarkastaa koronapassista. Nähtiin myös epäkohta siinä, että joihinkin tiloihin saapuvilta asiakkailta edellytetään koronapassia, mutta siellä työskenteleviltä työntekijöiltä ei. Keskusteltiin siitä, pääsisikö työpaikalle negatiivisella testituloksella sekä testauksen ruuhkaantumisesta, joka tällä hetkellä estäisi tässä tarkoituksessa tapahtuvan testauksen. Todettiin, että on tärkeää selvittää seuraukset, jos työnteko joissakin tilanteissa estyy rokottamattomuuden takia. Yksimielisesti kannatettiin sitä, että nyt laadittava sääntely olisi määräaikaista. Määräajan tulisi kuitenkin olla riittävän pitkä.

Puheenjohtaja totesi, että varsinaisen koronapassin osalta omikronvariantin aiheuttama tilanne on ongelmallinen. Nyt testaus on niin kuormittunut, että edes kaikki oireiset eivät pääse testiin. Alustavissa keskusteluissa eri ministeriöiden kesken on oltu sillä kannalla, että vaihtoehto 2 olisi se, jonka pohjalta lähdettäisiin etenemään. Ei ole ollut ajatuksena, että rokotus- tms. tieto tulisi työterveyshuollosta, vaan työntekijä antaisi tiedon itse työnantajalleen. Ajatuksena ei ole ollut säännöllinen testaus, mutta työnantaja voi päätyä esim. pikatestien teettämiseen ennen tietyn työn suorittamista. Tältä osin voisi olla tarpeen käsitellä terveystietoja.

Puheenjohtaja kertoi, että testauskapasiteetista ei ole uutta tietoa, ja testaus on tällä hetkellä hyvin ruuhkaantunut. Kiviranta kertoi, että testauskapasiteettia ajetaan alas. THL on ehdottanut muutoksia testaamiseen ja tartunnan jäljitykseen. Ei tiedetä, kauanko nykyinen omikronaalto kestää. Etelä-Afrikassa tilanne on jo nopeasti parantunut. Ilmaantuvuusaallot voivat olla teräviä ja esim. kuukauden päästä tilanne voi olla aivan toinen.

Puheenjohtaja totesi, että seuraavassa kokouksessa jatketaan keskustelua vaihtoehdon 2 pohjalta.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.50.

Antti Janas

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri